

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЕКОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «ЕКОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування.

Розробник: Анна САФАРОВА, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:
Гарант ОПП Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчального освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування Перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання 4-й
		Семестр 7-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 24 год.
		Практичні 30 год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Сафарова Анна Таджидінівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-050-674-35-63, Safarova.Anna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Економічна експертиза» належить до переліку вибірових за освітнім рівнем - бакалавр та спрямований на формування у студентів системи знань щодо функціонування економічної експертизи та вироблення практичних навиків стосовно її організації і проведення.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі освіти отримали, вивчаючи такі освітні компоненти: «Бухгалтерський облік (практичні рішення 1)», «Бухгалтерський облік (практичні рішення 2)», «Фінансовий облік I», «Фінансовий облік II», «Теорія і практика оподаткування суб'єктів економічної діяльності».

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню таких освітніх компонентів, як: «Звітність підприємств», «Нормативне забезпечення обліку і оподаткування».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – вивчення сутності економічної експертизи як об'єкта дослідження та набуття навичок проведення економічної експертизи та оформлення її результатів.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є вироблення практичних навичок щодо здійснення економічної експертизи, складання відповідних підсумкових документів для правоохоронних органів при вирішенні цивільних, господарських і кримінальних справ.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Економічна експертиза» набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
- СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Програмні результати навчання (ПРН):

– ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

– ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

– ПР08. Розуміти організаційно - економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

Soft skills, що формуються в процесі вивчення освітнього компонента «Економічна експертиза»: аналітичне та критичне мислення; уважність до деталей та точність у роботі з інформацією; етична відповідальність та дотримання професійних норм; комунікативні навички та вміння презентувати результати експертизи; здатність до ефективної командної роботи; навички управління часом і дотримання встановлених строків; прийняття рішень в умовах невизначеності; інформаційна грамотність та вміння працювати з джерелами даних; стресостійкість і здатність діяти в умовах професійного тиску.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Організація економічної експертизи						
Тема 1. Сутність економічної експертизи	17	2	2	12	1	УО (5), Т (5) / 10 балів
Тема 2. Теоретичні основи економічної експертизи та порядок її проведення	19	2	4	12	1	УО (5), Т (10) / 15 балів
Тема 3. Методичне забезпечення економічної експертизи	21	4	4	12	1	УО (5), Т (10) / 15 балів

Тема 4. Організація економічної експертизи	22	4	4	12	2	УО (5), Т (10) / 15 балів
Разом за змістовим модулем 1	79	12	14	48	5	55 балів
Змістовий модуль 2. Методика економічної експертизи						
Тема 5. Дослідження первинних документів експертом	24	4	6	12	2	УО (5), Т (10) / 15 балів
Тема 6. Експертне дослідження регістрів обліку та звітності	24	4	6	12	2	УО (5), Т (10) / 15 балів
Тема 7. Висновок експерта: поняття, призначення та оцінка	23	4	4	14	1	УО (5), Т (10) / 15 балів
Разом за змістовим модулем 2	71	12	16	38	5	45 балів
Залік						100
Всього годин / Балів	150	24	30	86	10	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно з встановленим графіком.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://surl.li/jbxubo>).

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених освітнім компонентом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle за погодженням із викладачем.

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності визначена Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/zkrppd>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/jhvhsc>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-

платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі українки (<http://surl.li/lydxqg>) та Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://surl.li/tgboun>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних

програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання видів робіт, які передбачені силабусом ОК. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом ОК. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Залік під час ліквідації академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання тестових завдань (максимум 100 балів).

Перелік питань до заліку

1. Сутність економічної експертизи та її зв'язок з практикою бухгалтерського обліку.
2. Історичні аспекти розвитку економічної експертизи.
3. Об'єкти економічної експертизи.
4. Загальнонаукові методичні прийоми та їх використання у економічній експертизі.
5. Частково наукові методичні прийоми, використовувані у економічній експертизі.
6. Організація інформаційного забезпечення економічної експертизи.
7. Використання автоматизованої системи обробки інформації в процесі економічної експертизи.
8. Планування проведення економічної експертизи.
9. Проведення економічної експертизи в експертних установах.
10. Методика проведення економічної експертизи в суді.
11. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження економічної експертизи.
12. Матеріали, які пред'являються на економічну експертизу.
13. Особливості проведення економічної експертизи в господарському суді.
14. Призначення і проведення економічної експертизи по цивільним справам.
15. Експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.
16. Допит експерта-бухгалтера.
17. Взаємодія експерта-бухгалтера і слідчого у розкритті господарських правопорушень.
18. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження економічної експертизи.
19. Методика експертного дослідження стану і операцій з грошовими коштами у касі і на рахунках у банку.
20. Методика експертного дослідження стану і операцій з основними засобами.
21. Експертне дослідження операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами (МШП).
22. Методика експертного дослідження операцій з запасами.
23. Методика економічної експертизи операцій, пов'язаних з виробництвом.

24. Методика економічної експертизи операцій, пов'язаних з реалізацією продукції, послуг.
25. Експертне дослідження операцій з розрахунків з персоналом.
26. Методика проведення економічної експертизи операцій, пов'язаних з розрахунками дебіторів, кредиторів та розрахунків з бюджетом.
27. Методика експертного дослідження операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів.
28. Методика проведення економічної експертизи фінансових результатів діяльності підприємства.
29. Економічна експертиза правопорушень, пов'язаних із ухиленнями від сплати податків.
30. Особливості експертного дослідження товарних операцій в торгівлі.
31. Особливості методики економічної експертизи підприємств різних галузей (торгівлі, сфери послуг та ін.).
32. Структура і порядок складання експертного висновку.
33. Оцінка висновку експерта слідчим, адвокатом та судом.
34. Зарубіжний досвід організації економічної експертизи.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Кримінально-процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
5. Податковий кодекс України: закон України від 08.01.2017 № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
7. Про судову експертизу: закон України від 25.02.1994 р. № 4038 – XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. №996 XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
9. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>
10. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах.

Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 р. № 3505/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11#Text>

11. Про оперативно-розшукову діяльність: закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

12. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

Додаткова

13. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: монографія за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. М. Лучка. Тернопіль, ЗУНУ, 2021. 308 с.

14. Морозова О. С. Сутність дефініції «економічна експертиза». *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 28–32. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2021/6.pdf

15. National Association of Forensic Economics. URL: <https://www.nafe.net/PersonifyEbusiness>

Інтернет-ресурси

16. Український центр судових експертиз. URL: <http://www.ucse.com.ua/ukr/expertise/2/>

17. Реєстр атестованих судових експертів. URL: <https://rase.minjust.gov.ua/>

18. Експертно-дослідна служба України. URL: <https://ua-expert.com/ua/>

19. Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. URL : <http://magazine.faaf.org.ua>

20. Вісник. Офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/>

21. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua>

22. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/str_ust_inst

23. Експертна служба МВС України. URL: <https://dndekc.mvs.gov.ua/>

24. Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності. URL: <http://www.intelect.org.ua/content/koordinaciyna-rada-z-problem-sudovoyi-ekspertyzypryministerstvi-yustyciyi-ukrayiny>

25. Реєстр атестованих судових експертів. URL: <https://rase.minjust.gov.ua/>

26. Реєстр методик проведення судових експертиз. URL: <https://rmpse.minjust.gov.ua>

27. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>